

Oslo 25.09. 2019

Til

Rovviltnemnd 4 og 5 (fmhetol@fylkesmannen.no; fminpost@fylkesmannen.no; fmovpost@fylkesmannen.no; arnfinn.nergard@hedmark.org; oyvind.solum@mdg.no)

Kopi: (post@miljodir.no; Postmottak@kld.dep.no)

Klage på vedtak om lisensjakt på ulv i ulvesona i region 4 og 5.

Rovviltnemnd 4 og 5 vedtok på møte den 06.09. å skyte tre stabile familiegrupper innenfor ulvesona. Til sammen utgjør dette 17 ulver. Det dreier seg om Letjennafamilien, Mangenfamilien og grensefamilien Rømskog, som også har delvis tilhold i Sverige.

Naturvernforbundet mener det ikke finnes faglig eller juridisk grunnlag for skyting av stabile ulvefamilier innenfor ulvesona. Vi anser vedtaket som konfliktdrivende og faglig uforsvarlig. Vi mener vedtaket er brudd på naturmangfoldloven og Bernkonvensjonens forpliktelser. Vedtaket er også i direkte konflikt med Stortingsforlikene om rovdyr, blant annet i forhold til det todelte målet og at rovdyra skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte. Vi finner ingen viltfaglig eller biologisk begrunnelse som tilsier at jaktkvote på ulv innenfor ulvesona er forsvarlig i forhold til bevaringsansvaret vi har for en kritisk truet art (CR). Kvoten er ikke i samsvar med moderne naturforvaltningsprinsipper og møter ikke målet om langsiktig bevaring av ulven i norsk natur. Skyting av en grenseflokk blir det dessuten sterkt advart mot fra svenske forvaltningsmyndigheter. Naturvernforbundet ber derfor om at vår klage tas til følge, at vedtaket omgjøres til at det ikke åpnes for ulvejakt innenfor ulvesona i 2020.

Hovedargumenter:

Svenske myndigheter har tydelig advart mot felling av den grenseoverskridende Rømskogfamilien fordi dette kan være til hinder for å bygge opp den svenske bestanden. Det er svært uheldig at norsk rovdyrforvaltning ikke tar faglige signaler fra Sverige på alvor. Naturvernforbundet mener det er svært alvorlig at ulveforvaltningen i Norge skaper problemer for svensk ulveforvaltning som skal bygge opp sin delbestand til levedyktig nivå.

Naturvernforbundet vil også peke på at mye av argumentasjonen som nemnd 5 har lagt til grunn for vedtaket er lite kunnskapsbasert, i strid med gjeldende kunnskap og svært tendensiøst. Det er oppsiktsvekkende at nemndene i sin argumentasjon så ensidig trekker fram beitenæring, jakt og frykt som argumenter for å skyte tre ulvefamilier uten å diskutere konsekvenser for ulven, dvs. den andre delen av den todelte målsettingen som Stortingsforliket fra 2004 legger til grunn. Vi mener derfor at nemndenes argumentasjon er i strid med Stortingets vedtatte todelte mål i rovdyrpolitikken, der rovdyra skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte. Dette drøftes ikke av nemndene noe Naturvernforbundet anser som brudd på rovviltforskriften, Stortingsforlikenes føringer og god forvaltningskikk.

Generelt har nemndene trukket fram alle gode og dårlige argumenter som er negative for ulven og ingen argumenter for bevaring av ulv. Dette er også ekstra konfliktdrivende og viser at nemndene ikke makter å forvalte det todelte målet som er grunnlaget for alle Stortingets føringer i norsk rovdyrpolitikk. De makter heller ikke å opptre som en konfliktdempende aktør, snarere tvert imot.

Naturvernforbundet mener nemndenes vedtak av 06.09. er en meget god søknad for å avskaffe nemndene. De forholder seg ikke til Bernkonvensjonen, det foreligger klare brudd på naturmangfoldloven §§4-12 og det er brudd på Stortingets rovdyrforlik fra 2004. Vedtaket er delvis i direkte strid med svenske myndigheters anbefalinger ifht. deres arbeid for langsiktig bevaring og oppbygging av den svenske delbestanden av ulv. Vår klage er basert på disse forholdene og vi mener det ikke er rom for å åpne for ulvejakt i ulvesona inneværende år. I ulvesona skal ulven ha prioritet. Naturvernforbundet påpeker spesielt på at det er, slik vi viser til, mange flere faktorer som skal vurderes i ulveforvaltningen en bare det ensidige fokuset på bestandsmålet, beitenæring og jaktinteresser, som nemndene legger til grunn.

Naturvernforbundet vil også peke på at forskerne har en teori om at hvis man fjerner grenserevire på norsk side så åpner man for trekk av enslige svenske ulver inn i norske beiteområder. Slike enslige, vandrende ulver er de som forårsaker de aller fleste og størst skadene på beitedyr.

Bakgrunn.

Naturvernforbundet viser også til vårt faglige innspill i forkant av nemndsmøtet, datert 16.08. 2019 samt klage på vedtatt kvote på utsiden av ulvesona i region 4 og 5, datert 04.09. Naturvernforbundet vil igjen understreket at:

- ulven er en kritiske truet art i Norge (CR, Rødlista 2015) og freda av Kongen i statsråd.
- den totale Sør-skandinaviske bestanden har gått betydelig nedover de fire siste årene.
- den helnorske delbestanden har gått ned siste året.
- Svenske naturvernmyndigheter har anbefalt at Norge ikke vedtar skyting av grenseflokk.
- Det er foreløpig vedtatt en samlet kvote på skyting av 23 ulver på utsiden av ulvesona.
- Det er en kritisk genetisk status i bestanden. Det kan bare kan reduseres gjennom innvandring samt økning i bestanden.
- Krypskyting er en kritisk faktor med dokumentert stort negativ betydning, men som ikke hensynstas eller vurderes.

Dette er momenter som i alt for liten grad tillegges vekt i vurderingene rundt vedtaket og som vi anser som en klar saksbehandlingsfeil.

Naturvernforbundet viser til naturmangfoldloven og minner om at rovviltforvaltningen skal gjøres på et kunnskapsbasert grunnlag og i tråd med andre aktsomhetsparagrafer. Innenfor kunnskapsgrunnlaget ligger både naturmangfoldlovens generelle føringer, Bernkonvensjonens forpliktelser, bevaringsforpliktelser ifht CBD, aktsomhetsprinsippene §§ 4-12 i naturmangfoldloven, oppdaterte bestandsdata og biologiske/økologiske fakta og vurderinger. Bestandsutvikling både i Norge og i den totale sør-skandinaviske bestanden må legges til grunn, underlegges bedre faglig vurdering, også opp mot bevaringspolitiske mål samt naturmangfoldloven. Vi finner det oppsiktsvekkende at nemndene ikke vektlegger viktige bevaringsprinsipper når de på en biologisk og kunnskapsbasert måte skal forvalte en kritisk truet og fredet art i norsk natur. Dette skal de gjøre som en del av den todelte målsettingen som Stortingsforliket har fastsatt i 2004 og gjennom Stortingets føring om at rovdyra skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte. Dermed oppfattes nemndenes vedtak å være i strid med naturmangfoldlovens §§ 4-12.

Bernkonvensjonen sier entydig at skyting av truede arter skal være aller siste utvei når alle andre tiltak er forsøkt. Dette følger ikke Norge opp gjennom dette vedtak om å skyte ulver som ikke har gjort skade under dekke av at noen av dyrene kanskje kan komme til å gjøre skade. Det legges også flere faglige feilpremisser i nemnd 5 sitt innspill til vedtaket, f.eks.: 1) «Det synes å være enighet om at skadepotensialet er høyt.» Dette er en udokumentert påstand og ikke kunnskapsbasert siden ingen av flokkene har tatt sau det siste året. 2) Det er grundig dokumentert at valper som fødes i Norge i all hovedsak vandrer til Sverige. I saksframlegget insinueres det helt uten dokumentasjon og i strid med gjeldende kunnskap at dette «kan endres på grunn av rene tilfeldigheter, og fordi enkelte regioner overoppfylles av ulverevir.»

Svenske myndigheter advarer mot norsk ulveforvaltning med følgende hovedkonklusjon: «Naturvårdsverket anser att uttag inte bör ske av vargarna i Römskogreviret.»

Det er særlig oppsiktsvekkende at norsk rovdyrforvaltning åpenlyst og bevisst motarbeider svensk ulveforvaltning. Dette på tross av entydige faglige råd som er gitt fra svenskene etter dialog med Norge. Naturvernforbundet viser i sin helhet til svenske myndigheter sine innspill og særlig sitat fra Naturvårdsverket i brev av 03.09. 2019: «Med anledning av de två senaste årens inventeringsresultat, har Naturvårdsverket för åren 2018 och 2019 bedömt att det saknas utrymme för licensjakt efter varg i Sverige. Möjligheten att fatta beslut om skyddsjakt på varg vid till exempel risk för allvarlig skada, finns dock kvar. Naturvårdsverket anser att det är olyckligt om licensjakt, vilken kan påverka den svenska vargpopulationens storlek negativt, medges i Norge. Ett beslut om licensjakt efter vargarna i Römskogreviret och att vargarna fälls, riskerar att försvåra det fortsatta arbetet med att uppnå och bibehålla gynnsam bevarandestatus för den svenska vargstammen.» Dette er en . At nemndene velger å ignorere svenske forvaltningsmyndigheters tydelige og faglig anbefalingen er svært uansvarlig og direkte arrogant. Naturvernforbundet ber om at vår klage særlig vurderes opp mot svenske myndigheters anbefalinger.

En annen stor negativ konsekvens for svensk ulveforvaltning som følge av nemndenes vedtak er selvfølgelig at de fleste norskfødte valper vandrer til Sverige og dermed bidrar direkte til oppbygging av bestanden der. Dette er ikke vurdert i det hele tatt av nemndene, heller ikke i sekretariatets innstilling knyttet til Letjennafamilien. Vedtaket blir derfor ekstra dramatisk

for Sverige, som kun har vurdert konsekvensene om Rømskogfamilien skulle bli skutt. Når ytterligere to familier blir vedtatt skutt vil det øke de negative effektene for svenskene. Det vil bety at mange færre valper fra Norge vil vandre til Sverige og det vil være enda en dramatisk konsekvens om nemndenes vedtak blir stående. Betydelig redusert valpevandring fra Norge til Sverige er verken vurdert av svenske myndigheter eller av de norske rovdyrnemndene. Vi ber om at dette vurderes i behandlingen av vår klage. Vi ber også om at det innhentes uttalelser fra svenske miljømyndigheter knyttet til denne problemstillingen.

Ulven er en kritisk truet art i Norge (Rødlista for arter 2015), og som art er den fredet av Kongen i statsråd. En for høy jaktkvote utgjør en stor del av de helnorske ulvene som i vinter vil oppholde seg i Norge. Vedtatte lisensjaktkvote er derfor både faglig og juridisk uakseptabel. Vinteren 2018-2019 ble det registrert 65-67 ulver som kun holdt til innenfor Norges grenser. Av disse er 22 drept, dvs at det bare var 43-45 levende helnorske ulver før årets yngling. Naturvernforbundet vil også påpeke at svenskene avlyste lisensjakta sist vinter og har varslet at de heller ikke kommende vinter vil åpne for lisensjakt på ulv fordi bestanden er på et uforsvarlig lavt nivå.

Krypskyting er ikke vurdert som kritisk faktor. Krypskyting og andre ulovlige metoder for å drepe ulv står trolig for halvparten av dødeligheten for ulv viser forskning. Mange lederdyr i våre ulveflokker har forsvunnet på uforklarlig vis og en rekke personer er dømt de siste årene for krypskyting av ulv i Norge. Det er ingen tvil om at det foregår omfattende krypskyting av ulv i deler av Norge og årlig registreres krypskyting eller forsøk på dette på alle de fire store rovdyrene og kongeørn, men her er det også store mørketall og krypskyting er vanskelig å avsløre. Dette er forhold som forvansker forvaltning og for ulv er krypskyting er en alvorlig trussel mot bestanden. Naturvernforbundet forventer at rovdyrnemndene inkluderer krypskyting som en bestandsdesimerende faktor når de skal gjøre sine vurderinger i forvaltningen av rovdyr; dvs reduserte jaktkvoter. Dette har nemndene også denne gangen unnlatt å gjøre, noe som i betydelig grad øker usikkerheten for ulvebestanden og dermed er kunnskapsgrunnlaget (naturmangfoldloven § 8) og samlet belastning på bestanden (nml § 10) på et faglig grunnlag tilnærmet umulig å vurdere. Derfor er det også merkelig, og en forvaltningsfeil, at nml § 9 om føre-var ikke vurderes. Disse følgefeilene gjør også at langsiktig overlevelse (nml § 5, forvaltningsmål) ikke følges opp på en faglig og juridisk tilfredsstillende måte.

Totalkvote på 40 ulver er fullstendig uforsvarlig. Naturvernforbundet viser også til at det allerede er vedtatt kvoter på skyting av 23 ulver på utsiden av ulvesona. Disse er fordelt på 3 dyr i region 2, 5 dyr i region 3, 12 dyr i region 4 og 5 samt 3 ulver i region 6. Kvote i region 7 og 8 er Naturvernforbundet ikke kjent med pt. Flere av de andre vedtakene er også påklaget men endelig avgjørelse er ikke tatt. Med vedtak om felling av 3 familiegrupper på til sammen 17 ulver inne i ulvesona betyr det en totalkvote på skyting av minst 40 ulver i Norge i 2019-2020. Etter sist vinters jakt hadde vi en helnorsk bestand på 45-46 ulver. Da sier det seg selv at dette er en absurd høy jaktkvote og fullstendig uakseptabel kvote. Om kvotene som nemndene har vedtatt hadde blitt effektuert, så vil det være i strid med alle rovviltforlik på Stortinget, lover og forskrifter samt internasjonale forpliktelser.

Konklusjon:

Naturvernforbundet anser på bakgrunn av dette at det ikke finnes faglig eller juridisk grunnlag for skyting av stabile ulvefamilier innenfor ulvesona. Vi anser vedtaket som konflikt drivende og faglig uforsvarlig. Vi mener vedtaket er brudd på naturmangfoldloven og Bernkonvensjonens forpliktelser. Vedtaket er også i direkte konflikt med Stortingsforlikene om rovdyr, blant annet i forhold til det todelte målet og at rovdyra skal forvaltes på en økologisk og bærekraftig måte.

Vi finner vi ingen viltfaglig eller biologisk begrunnelse som tilsier at jaktkvote på ulv innenfor ulvesona er forsvarlig i forhold til bevaringsansvaret vi har for en kritisk truet art (CR). Kvoten er ikke i samsvar med moderne naturforvaltningsprinsipper og møter ikke målet om langsiktig bevaring av ulven i norsk natur.

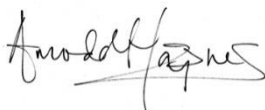
Vår klage er basert på kunnskapsstatus, bestandsutvikling, biologiske og økologiske forhold, juridiske forhold samt ansvar og forpliktelser knyttet til internasjonale konvensjoner for bevaring av biologisk mangfold og trua arter. Vi viser også til de entydige anbefalingene fra svenske myndigheter som klart fraråder Norge å skyte grenseflokk av ulv fordi det skaper problemer for svenskenes målsetting om å bygge opp sin ulvebestand til å nå «gynnsam bevarandestatus». Det vil være en skandale om Norge bevisst ødelegger for svenskenes bevaringsarbeid for en kritisk truet art.

Mvh

Naturvernforbundet og Naturvernforbundet i Hedmark, Naturvernforbundet i Oslo og Akershus, Naturvernforbundet i Østfold.

Maren Esmark
Generalsekretær

Arnodd Håpnes
Fagrådgiver naturmangfold

Stein W. Bie /s/
leder
NNV Hedmark

Gjermund Andersen /s/
leder
NNV Oslo og Akershus

Håkon Borch /s/
leder
NNV Østfold